

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060203

DOM
2023-01-09
Stockholm

Mål nr
M 1635-22

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2022-01-20 i mål nr M 4849-21, se bilaga A

PARTER

Klagande

Länsstyrelsen i Blekinge län

Motpart M.H.

SAKEN

Ansökan om strandskyddsdispens för uppförande av båthus m.m. samt anmälan om vattenverksamhet avseende fastigheten A i Karlskrona kommun

---

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom fastställer Mark- och miljööverdomstolen Länsstyrelsens i Blekinge län beslut den 21 september 2021, dnr 535-5601-2020

Dok.Id 1882466

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Länsstyrelsen i Blekinge län har yrkat i första hand att Mark- och miljööverdomstolen ska fastställa länsstyrelsens beslut och i andra hand att Mark- och miljööverdomstolen, med upphävande av mark- och miljödomstolens dom, ska återförvisa målet till mark- och miljödomstolen för förnyad handläggning.

M.H. har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Länsstyrelsen i Blekinge län har anfört i huvudsak följande till stöd för sin talan.

Mark- och miljödomstolens bedömning avseende frågan om strandskyddsdispens för byggnaden är felaktig. Mark- och miljödomstolen har bedömt att åtgärden ska utföras inom ett redan ianspråktaget område och att åtgärden inte förväntas utöka hemfridszonen. Av praxis framgår att hemfridszonen normalt inte kan sträcka sig ut i vattenområdet. Med hänsyn till den restriktivitet som gäller avseende vattenområde kan därför inte sökandens hemfridszon omfatta det vattenområde där båthuset ska placeras.

Mark- och miljödomstolen påstår vidare att grannens hemfridszon spiller ut över vattenområdet. Det är oriktigt. En hemfridszon kring en bostad kan inte sträcka sig längre än till gränsen för det fastighetsskifte på vilket bostaden är belägen. Mark- och miljödomstolen påstår vidare att utplacerade trädgårdsmöbler påverkar bedömningen av hemfridszonens utsträckning. Det är här fråga om trädgårdsmöbler som placerats på en brygga som inte i sig själv har rätt till en egen hemfridszon. För det fall att trädgårdsmöblerna påverkar hemfridszonen så har det krävts dispens från strandskyddet för att placera trädgårdsmöblerna på bryggan. Den utökning i hemfridszon som dessa innebär är då ej att betrakta som lagligen ianspråktagen tomtplats och kan således inte användas som stöd för nu sökt åtgärd.

Sökanden har framfört att bastuflotten som finns på platsen idag finns där större delen av året och att den dels påverkar hur platsen uppfattas, dels påverkar hur ett kommande båthus kommer att uppfattas. Länsstyrelsen vill passa på att förtydliga att sökanden har uppgivit att bastuflotten är att betrakta som en farkost. Om bastuflotten ankras på platsen större delen av året krävs strandskyddsdispens.

Mark- och miljödomstolen har endast prövat sökt åtgärd mot den del av förbudet som tar sikte på allemansrättslig tillgång till strandområdet, och inte prövat den sökta åtgärdens påverkan på djur- och växtlivet på land och i vatten. Aktuellt område har en mjukbotten som kommer överbyggas och beskuggas av båhuset, samt delvis avlägsnas i samband med muddringen. Delar av ett vassområde kommer också att behöva schaktas bort. Känsliga grunda mjukbottnar drabbas negativt av beskuggning och muddring. Aktuellt vattenområde ingår i ett utpekat ekologiskt känsligt område, bl.a. eftersom Karlskronas inre vatten är ett viktigt lek- och uppväxtområde för sill.

M.H. har anfört i huvudsak följande.

Det aktuella området har redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. En bedömning av om ett område är ianspråktaget ska baseras på en utredning av hur allmänheten har tillgång till området och vilken påverkan en åtgärd har på tillgängligheten.

Av praxis följer att hemfridszonen normalt inte kan sträcka sig ut i ett vattenområde. Det måste emellertid bedömas vilken faktisk avhållande effekt den nya byggnaden har med hänsyn till dess karaktär och storlek i förhållande till omgivningen. Även om huvudregeln är att ett vattenområde inte kan ingå i hemfridszonen bör ett vattenområde under vissa omständigheter anses som ianspråktaget, i de fall området inte är allemansrättsligt tillgängligt.

Aktuellt vattenområde är del av en liten hamn eller ”kåsa” som används för att förtöja båt. Tomten nere vid vattenbrynet formades för länge sedan så att en skyddad vik uppstod och en stenlagd pir byggdes. Piren har sedan utökats med en träbrygga som skär av hamnen och den stenlagda piren har belagts med ett trädäck. Piren går längs

med marken och skapar känslan av en hamn. Vattenområdet innanför piren är en begränsad del av vattenområdet. Från den stensatta kanten är det knappt tio meter dit båthuset ska sluta. Hamnen fortsätter ytterligare ett antal meter ut. Byggnationen sker i existerande "hamnbassäng" som idag inte kan anses vara allemansrättsligt tillgänglig. På östra sidan finns en tät vassrugg som skymmer sikten från grannfastigheten.

Båthusets utformning och storlek är inte sådant att det kan antas få en avhållande effekt på det rörliga friluftslivet i vattenområdet. Båthuset innebär inte någon utökning av det privata området på bekostnad av ett område som idag är allemansrättsligt tillgängligt. Det finns flera byggnader och anläggningar längs med strandkanten. Piren har karaktären av ett möblerat trädäck och sträcker sig längre ut i vattenområdet än båthuset. Det talar för att hemfridszonen inte utökas. Möbleringen på trädäcket är inte en förbjuden åtgärd enligt miljöbalken. Grannens fastighet påverkar bedömningen av om området ska anses allemansrättsligt tillgängligt eftersom den påverkar allmänhetens intryck från vattenområdet.

Vad gäller påverkan på djur- och växtlivet uppvisar området inga känsliga eller särskilt skyddsvärda naturvärden eller djur- och växtarter. Länsstyrelsen anför att området har pekats ut som ett ekologiskt känsligt område med hänsyn till att Karlskronas inre vatten är ett viktigt lek- och uppväxtområde för sill. Sill undviker generellt mjuka dybottnar varför det är osannolikt att sillpopulationen skulle påverkas av byggnationen.

Hänsyn ska också tas till enskilda intressen. Det ska föreligga en rimlig balans eller proportionalitet mellan vad det allmänna vinner och den enskilde förlorar på grund av att markanvändningen inskränks. Behovet av ett båthus kan inte tillgodoses på annat sätt. Detta ska väga tungt med hänsyn till allmänhetens begränsade tillgång till stranden och att den tillgången inte påverkas av planerad byggnation.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Den byggnad som dispensansökan avser utgörs av ett båthus, inklusive lounge och bastu, som delvis ska uppföras i och över vattnet. Strandskydd gäller för det aktuella området och som utgångspunkt är därför byggnaden förbjuden. Dispens från strandskyddet får enligt 7 kap. 18 c och 26 §§ miljöbalken medges om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med strandskyddets syften. Enligt 7 kap. 18 c § första stycket 1 miljöbalken är ett sådant skäl att det område som dispensen avser redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.

Bild ingiven av M.H.. Röd markering visar placeringen av tilltänkt byggnad.

Av praxis (se bl.a. MÖD 2011:42) följer att hemfridszonen normalt inte kan anses sträcka sig ut i vattenområdet. Skälet till detta är den vidsträckta rätt som enligt allemansrätten finns för allmänheten att röra sig på annans vattenområde. Det finns

inte skäl att göra någon annan bedömning i detta fall. Den befintliga huvudbyggnaden på fastigheten innebär därför inte att allemansrätten är utsläckt i vattenområdet.

Frågan är då om anläggningarna vid strandkanten, på sökandens fastighet och på grannfastigheterna, innebär att området i vattnet där båthuset ska uppföras ska anses ianspråktaget. Mark- och miljööverdomstolen gör bedömningen att anläggningarna i strandkanten inte kan anses ha skapat en hemfridszon som omfattar det vattenområde som båthuset avser att täcka. Anläggningar såsom bryggor anses enligt praxis endast ianspråkta det område de upptar i vattnet (jfr MÖD 2011:42). Utsättandet av trädgårdsmöbler på bryggan liksom den flotte som idag finns på platsen har inte inneburit någon utvidgning av hemfridszonen som skulle göra att området skulle anses ianspråktaget. Inte heller någon annan omständighet som medför att vattenområdet ska anses ianspråktaget har framkommit. Särskilda skäl för dispens enligt 7 kap. 18 § c första stycket 1 med anledning av att området redan är ianspråktaget finns därmed inte.

Särskilda skäl för dispens kan enligt 7 kap. 18 c § första stycket 3 miljöbalken också finnas om det område som dispensen avser behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området. Ett båthus måste visserligen för sin funktion ligga vid vattnet, men för att det särskilda skälet ska anses finnas krävs att behovet inte kan tillgodoses utanför området. Mark- och miljööverdomstolen kan i denna del konstatera att det på fastigheten finns en befintlig brygga där båtar kan förtöjas. Det har inte i målet framkommit att M.H.s uppgivna behov av ett båthus inte kan tillgodoses utanför området.

M.H. har också ansökt om strandskyddsdispens för muddring och återfyllnad av sand. Åtgärderna har angetts som behövliga för att båthuset ska få tilltänkt funktion. Eftersom det inte anses finnas några särskilda skäl för dispens avseende byggnationen finns det heller inte några sådana särskilda skäl för dispens avseende muddring och återfyllnad av sand.

Något särskilt skäl för strandskyddsdispens har inte framkommit. M.H.s enskilda intresse av att få dispens för ansökta åtgärder väger inte så tungt att det kan anses oproportionerligt att avslå ansökan.

Länsstyrelsen i Blekinge län har i beslutet funnit att eftersom ansökan om strandskyddsdispens ska avslås ska också den anmälda vattenverksamheten avseende samma åtgärder förbjudas. Mark- och miljööverdomstolen delar den uppfattningen.

Med hänsyn till vad som ovan anförts ska mark- och miljödomstolens dom ändras och Länsstyrelsens i Blekinge län beslut den 21 september 2021 ska fastställas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättspresidenten Anders Perklev, hovrättsråden Gösta Ihrfelt, referent, och Johan Svensson samt tekniska rådet Yvonne Eklund.

Målet har föredragits av hovrättsfiskalen Peder Mühlenbock.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2022-01-20
meddelad i
Växjö

Mål nr M 4849-21

PARTER

Klagande M.H.

Motpart

Länsstyrelsen i Blekinge län

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Blekinge läns beslut den 21 september 2021 i ärende nr 535-5601-2020, se bilaga 1

SAKEN

Anmälan om vattenverksamhet samt ansökan om strandskyddsdispens, A, Karlskrona kommun för anläggande av båthus m m

---

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen upphäver Länsstyrelsen i Blekinge läns beslut av den 21 september 2021 i dess helhet.
  2. Mark- och miljödomstolen beviljar strandskyddsdispens för uppförande av ansökt byggnad bestående av bastu, lounge och båthus.
  3. Mark- och miljödomstolen återförvisar ärendet till länsstyrelsen för förnyad handläggning i de delar som rör den anmälda vattenverksamheten samt strandskyddsdispens avseende muddring och påfyllnad av sand.
-

BAKGRUND

M.H. har ansökt om dispens från strandskyddsbestämmelserna samt gjort en anmälan om vattenverksamhet på fastigheten A i Karlskrona kommun. Ärendet rör uppförande av båthus med tillhörande lounge och bastu, samt muddring och återfyllnad med sand.

Länsstyrelsen i Blekinge län, länsstyrelsen, har avslagit ansökan om strandskyddsdispens och förbjudit vattenverksamheten.

M.H. har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

M.H. yrkar i första hand att länsstyrelsens avslag gällande uppförande av båthus, lounge, bastu, muddring samt återfyllnad med sand, i sin helhet ändras till ett godkännande. Han yrkar i andra hand att beslutet gällande båthus, lounge och bastu ändras till ett godkännande.

M.H. har i huvudsak anfört följande till stöd för sitt överklagande. Länsstyrelsens utredning innehåller flera felaktiga slutsatser. Det är fel att båthuset skulle utöka hemfridszonen alternativt störa friluftslivet. Dessa felaktigheter skulle lätt inses vid ett besök på platsen men länsstyrelsen valde, trots upprepade önskemål och påtalande från M.H.s sida, att fatta beslut utan att besöka platsen. Han hänvisar till Översiktskarta, bilaga 2, i länsstyrelsens beslutsdokument.

Länsstyrelsen bekräftar i sin utredning att tomten kan anses ianspråktagen men hävdar att vattnet inte kan anses ingå i hemfridszonen. Det aktuella vattenområdet är en smal "hamn"(kåsa) som skär in i tomten och där fastighetsägarens båt ligger. Mellan det aktuella området och utanförliggande vattenområde ligger på bilden en större bastuflotte som finns på platsen större delen av året.

Länsstyrelsen skriver " för att särskilt skäl enligt 7 Kap 18c § punkt 1 skall gälla är det avgörande att området inte längre är allemansrättsligt tillgängligt". Sanningen är att denna båtplats (kåsa) har i praktiken inte varit tillgänglig för allmänheten sedan huset byggdes 1912. De senaste tio åren har det dessutom varit fysiskt omöjligt att angöra området eftersom bastuflotten ligger i vägen. Notera också att det endast är ett tiotal meter med tomt på båda sidor.

Det som då återstår är huruvida båthuset skulle påverka friluftslivet i vattenområdet utanför.

Det syns tydligt att fastigheter på båda sidor om den aktuella platsen och i betydligt starkare kontakt/påverkan med utanförliggande vatten erhållit strandskydd och byggt hus med många gånger större fönster som vetter mot utanförliggande vattenområde.

M.H. har inga synpunkter på dessa omliggande fastigheter utan de nämns här för att skapa förståelse för att båthuset, placerat betydligt längre in mot land inte på något sätt har någon margineffekt i påverkan på friluftslivet. Faktum är att med flotten på plats skulle det vara svårt att ens se båthuset som ju är inrutad närmare huset än flotten. Platsen är också väldigt lummig med en kraftig vassrugg och såväl ek som björkträd.

De fönster som länsstyrelsens utredning anger som hämmande för friluftslivet, är små s.k. överljusfönster inne i båthuset. Fönsterna vetter mot nordost rakt in i en tre till fyra meter hög vassrugg och mot väst in mot tomten och mot grannfastighet. Detta går att se vid ett platsbesök. Att komma till slutsatsen att dessa överljusfönster i ett båthus skulle "avhålla friluftslivet" kan inte anses seriöst. Några fönster ut mot vattenområdet finns inte i båthuset. Det finns såklart en öppning för att båten ska komma in och ut men inga fönster och båthuset i sig är ingen "social yta" utan en förvaringsplats för båt. Om någon är i båthuset eller ej är lika uppenbart som att se om någon är på intill liggande brygga eller ej.

Länsstyrelsens beslut bygger på slutsatsen att särskilda skäl enligt 7 kap 18 c § punkt 1 miljöbalken inte är uppfyllt och denna slutsats är uppenbart fel för alla som besökt platsen.

M.H. åberopar samma dokumentation som skickats in till länsstyrelsen i samband med ansökan.

Den mer relevanta delen av ansökan gäller miljöaspekter och M.H. anger att han kan diskutera alternativa lösningar. Till exempel kan kanske muddring ersättas av att ett fåtal stenar flyttas. Sandåterfyllningen är tänkt som ett sätt att förbättra ekologiska förutsättningar genom att reducera den ständiga destruktiva uppgrumling som sker vid pålandsvind. Om denna åtgärd skulle anses ekologiskt destruktiv så är han redo att utesluta den aktiviteten i ansökan.

Avslutningsvis så pekar M.H. också på att Lantmäteriet nyligen har fastställt fastighetsutsträckningen så det finns ingen sådan problematik som påverkar. Vidare finns två båthus i Karlskrona skärgård. Det senaste är under byggnation på Senoren efter beslut i mark- och miljödomstolen. Dessa referenser framgår av handlingar ingivna till länsstyrelsen. Västerviks skärgård har ett större antal båthus som är uppskattade inslag i skärgårdsmiljön. Designen på det aktuella båthuset följer den traditionen och är ritat av två unga arkitekter.

Byggnationen kommer att bestå av en byggnad på land om cirka 25 kvadratmeter samt ett båthus som går ut i vattnet mellan vassen och nu på platsen belägen bastuflotte. Båthuset kommer att sträcka sig ungefär så långt ut längs med flotten som till början av den trädstam som ligger på flotten, från land räknat. Båthuset kommer att bestå av väggar och tak och har fönster överst på respektive långsida. Vassruggen på östra sidan kommer att skymma båthuset från den sidan. M.H. uppger att den båt han planerar att ha på platsen har 65 centimeters djupgående och att han behöver muddra till cirka 50 centimeters djup. Han är dock inte säker på hur stor yta på botten som behöver muddras för att det ska bli stabilt.

Han har förstått att det är viktigt med vattenrotation på platsen. En möjlighet vid genomförande av arbetena är att använda siltduk.

M.H. har avslutningsvis anfört att ett båthus inte går att jämföra med vilken båtplats eller brygga som helst. Ett båthus tjänar till att skydda båten mot UV-ljus, nederbörd och vind. I ett båthus går det också att hissa upp båten för att minska underhållsarbetet på båten. Båthuset förlänger även båtsäsongen och det är inte lämpligt eller möjligt att bygga ett båthus på någon annan plats på fastigheten. Han betonar också att länsstyrelsens uppfattning att det i hemfridszonen inte kan ingå vatten motsägs av tidigare i målet två åberopade fall samt att länsstyrelsen i näromgivningen givit tillstånd till flera dispenspliktiga anläggningar.

Länsstyrelsen förklarar vid syn på plats att de endast har tagit ställning till frågan om strandskyddsdispens och utifrån nekad dispens därmed även förbjudit vattenverksamheten. De ifrågasätter behovet av båtplats då M.H. idag har två befintliga bryggor vid fastigheten. Länsstyrelsen har vid synen framfört att de inte har något ytterligare att framföra med anledning av överklagandet Länsstyrelsen har avslutningsvis, såsom svar på M.H.s yttrande efter genomförd syn, anfört att när det gäller frågan om behovet av båtplats med skydd så har sökanden inte tydligt visat att sådant behov föreligger. Länsstyrelsens uppfattning är att hemfridszonen inte kan spilla ut över vattenområdet, se Mark- och miljööverdomstolens domar M 9217-16 och M 2011:43.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolen har hållit syn på plats den 12 januari 2022

Mark- och miljödomstolen gör följande bedömning.

Strandskyddsdispens - avhållande effekt för friluftslivet?

Grannfastigheterna till sökandens fastighet A är av sådan beskaffenhet att de från landvägen inte är allemansrättsligt tillgängliga. Inte heller A är allemansrättsligt tillgänglig från landvägen.

Beträffande den avhållande effekten för allmänheten till strandområdet sett från vattenområdet utanför det planerade båthuset, bedömer domstolen att det tillkommande båthuset inte innebär någon förändring jämfört med hur det ser ut på platsen idag. Denna bedömning baseras på vad domstolen kunnat iaktta vid syn på fastigheten. På sökandens egen fastighet, samt grannfastigheterna, finns ett flertal hus och andra anläggningar i strandkanten. Bland dessa anläggningar kan särskilt nämnas en befintlig brygga precis intill det planerade båthuset. Denna brygga har karaktären av möblerat trädäck och sträcker sig tydligt längre ut i vattenområdet än den planerade byggnaden. Detta förhållande talar för att hemfridszonen inte utökas mot vattnet vid uppförande av planerat båthus.

Vidare har befintliga byggnader på grannfastigheterna stora glaspartier ut mot vattnet, och har i övrigt en arkitektur som kan medföra en avhållande effekt gentemot allmänheten. Det tilltänkta båthuset har däremot en utformning som ut mot öppet vatten mer har karaktären av just båthus - en slags nyttobyggnad - och bedöms tack vare sin placering och utformning inte ge upphov till en utökad hemfridszon. Möjligen innebär den norra delen (bastu/lounge) av den planerade byggnaden en avhållande effekt gentemot närmaste grannar, men det är då fråga om upplevelsen på annan *tomtplats*, vilket inte är skäl för att neka ansökt strandskyddsdispens.

Sammanfattningsvis utökar den tilltänkta byggnaden på fastigheten A inte hemfridszonen gentemot allmänheten. Mark- och miljödomstolen bedömer därför att strandskyddsdispens kan beviljas för uppförande av sökt byggnad i enlighet med M.H.s andrahandsyrkande.

Anmäld vattenverksamhet och med den sammanhängande strandskyddsdispens

Utifrån den s.k instansordningsprincipen kan mark- och miljödomstolen inte pröva anmälan om vattenverksamhet då länsstyrelsen inte prövat den i sak på grund av att länsstyrelsen avslagit ansökan om dispens i dess helhet. Domstolen återförvisar därför ärendet till länsstyrelsen för bedömning av sökt vattenverksamhet. Det är domstolens bedömning att det då är lämpligt att länsstyrelsen i samband med prövningen av vattenverksamheten på nytt tar ställning till frågan om strandskyddsdispens avseende muddring och påfyllnad av sand.

Sammanfattande bedömning

Mark- och miljödomstolen beviljar strandskyddsdispens såvitt avser uppförande av sökt byggnad och återförvisar till länsstyrelsen frågan om anmäld vattenverksamhet rörande muddring och påfyllnad av sand, samt därtill hörande strandskyddsdispens.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 10 februari 2022.

Marie Gerrevall

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Marie Gerrevall, ordförande, och tekniska rådet Andreas Hedrén.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.